

Bilag 3

FREDERIKSBERG KOMMUNE

På Frederiksberg har vi gennem nogle år mærket de problemer, som en utilstrækkelig udligningsordning medfører. Problemerne er forstærket med de øgede pengemidler, der f. eks. fordeles som bloktilskud.

Bloktilskudspuljen er steget fra oprindeligt 400 mill. kr. til nu godt 17 mia. kr. Skævheder i udligningssystemet er derfor *meget* mærkbart.

Jeg er tilfreds med, at indenrigsministeriet tog problemet op i et udvalgsarbejde i tiden maj 1977–november 1978. Jeg er også tilfreds med, at problemet er rejst til politisk drøftelse. Men jeg er utilfreds med, at regeringen ikke har villet lytte til eksperternes råd, der jo i realiteten var indførelse af normaludgiftsmetoden over en årrække. Det er en metode, kommunalfolk og borgere bedre kan forstå, fordi den bygger på fornuftssammenhænge mellem det, der bør være en kommunes udgifter til de vigtigste udgiftsområder – og så tildelinger af bloktilskud. Det er vor forbedrede statistik, der muliggør dette.

Virkningerne ses på side 235 i den blå betænkning. De store byer – og først og fremmest København og Frederiksberg – får større andel af puljemidlerne, hvad der vel også var forventning om ville blive resultatet af en mere retfærdig udligning.

Heroverfor står de foreliggende lovforslag, som en videreførelse af den hidtil så kritiserede ordning. Det forekommer uheldigt, at lappe videre på en ordning, hvis væsentligste »fordel« er, at et hvilket som helst politisk ønskeligt resultat kan tilvejebringes ved at ændre i de indviklede formler, der ligger til grund. Virkningerne forekommer sagligt uforståelige og kun eksperter kan kontrollere de processer, der ligger til grund. Den almindelige borger er magtesløs over for dette tryleri.

Jeg mener derfor at måtte henstille, at udvalget tager den fornødne tid til at se på spørgsmålet om en retfærdig udligningsordning og ikke lader sig jage med af et for sent fremkommet regeringsoplæg.

F. eks. er det jo helt nødvendigt at forstå og gennemgå de beregninger, der ligger til grund. De *må* naturligvis være helt uangribelige. Det har kommunerne ikke tid til.

Hovedstadsudligningen er noget for sig, fordi den hænger sammen med, at kommuneinddelingsloven efter princippet een by – een kommune ikke kunne gennemføres her. Derfor er formelen en blanding af indtægtsudligning og udgiftsudligning på niveauer 40–50 pct. for henholdsvis kommuner og amtskommuner. Disse synspunkter invalideres gennem hævelse af den ene side af formelen – indtægtsudligningen – til 70 pct. Desuden er det forkert at gå videre med kriteriet vejlængde, der i sig selv ikke er et objektivt kriterium. Vækstkomuneudligningens fallit foreslås erstattet af en ministeriel uddeling af midler. Det er ej heller rigtigt objektivt. Så måtte man hellere styrke den del af udligningen, der tager hensyn til både befolkningsmæssig fremgang og tilbagegang. Det er nemlig dyrt for centralkommunerne at tilpasse sin service til befolkningstilbagegang. Et for stort apparat skal betales af færre skatteborgere i en overgangsperiode.

Her som på mange andre områder er forholdene i København og Frederiksberg ensartede, hvilket da også tilsiger, at disse 2 kommuner skulle have samme behandling i udligningsproblematikken.

Tager man f. eks. de sociale forhold, kan jeg oplyse, at antallet af folkepensionister, der i hele landet er 112 pr. 1.000 indbyggere, i København er 193, men på Frederiksberg 222. Begge kommuner lægger vægt på plejehjemsforebyggende foranstaltninger og har færre plejehjemspladser pr. 1.000 *ældre*. Men den skæve aldersfordeling bevirker, at antallet af plejehjemspladser med dertil knyttet personale er 11,5 pr. 1.000 *indbyggere* i København mod 8,6 i resten af landet, men 15,6 på Frederiksberg.

Ser man på enlige forsørgere, er 25 pct. af forsørgerne i København enlige mod 9 pct. på landsplan. På Frederiksberg drejer det sig om 26,5 pct., altså flere end i København.